

caLypso® SC 480

Tiakloprid
Suspensjonskonsentrat

1 liter

Mot skadedyr i kjernefrukt, steinfrukt, jordbær på friland og i plast-tunnel, bringebær, rips, solbær, stikkelsbær, hodekål, rosenkål, blomkål, brokkoli, grønnkål, kinakål, salat på friland og pryddplanter på friland og i veksthus.

Sammensetning:

Tiakloprid.....480,0 g/l
Fyllstoffer/ formuleringsstoffer ..696,9 g/l

Reg.nr. 2008.104.14

NO06131580E

FARE
Farlig ved svelging.
Giftig ved innånding.
Mistenkes for å kunne forårsake kreft.
Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Må ikke brukes nærmere vannførende grøfter, bekker, dammer eller større vannforekomster enn 30 meter i frukt, 10 meter i bærbusker og 5 meter i resterende kulturer.
Kan forårsake grunnvannsforurensning.
Giftig for bier og andre insekter.
Giftig for fugl.
Unngå innånding av aerosoler.
VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet.
VED SVELGING: Kontakt GIFTINFORMASJONEN eller lege ved ubehag.
Skyll munnen.
VED HUDKONTAKT: Vask med mye vann.
Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen.
Oppbevares innelåst.
Oppbevares utilgjengelig for barn.
Bruk egnet verneutstyr (se forsiktighetsregler).
Uskadeliggjør tomemballasjen (se avfallshåndtering).

Reg.nr. 2008.104.14

AVGIFTSKLASSE: 4

Behandlingsfrist:

Kjerne- og steinfrukt	14 dager
Kirsebær under plast og plasttunnel	21 dager
Bær	3 dager
Hodekål, rosenkål	7 dager
Blomkål, brokkoli, kinakål	7 dager
Grønnkål	14 dager
Salat	7 dager

Tilvirker:

Bayer CropScience AG
Monheim
Tyskland

Importør:

Bayer AS
Bayer CropScience
Postboks 14
N-0212 Oslo
Tlf: 91 14 71 60

Bayer CropScience

RIFMO	PMR: NO06131580E	Bayer CropScience DK	
	Form.: 297x150 mm	Date: 22-09-2014	☒ Use only for corrections
	Artwork: 4942d	Country: NO	☐ Print Ready PDF for upload to Server
Job no.: 34-4324/2124	Colour: CMYK		

caLypso® SC 480

Tiaklopid
Suspensjonskonsentrat

1 liter

Mot skadedyr i kjernefrukt, steinfrukt, jordbær på friland og i plasttunnel, bringebær, rips, solbær, stikkelsbær, hodekål, rosenkål, blomkål, brokkoli, grønnkål, kinakål, salat på friland og pryddplanter på friland og i veksthus.

Sammensetning:

Tiaklopid..... 480,0 g/l
Fyllstoffer/ formuleringsstoffer .. 696,9 g/l

Reg.nr. 2008.104.14

NO06131580E

FARE

Farlig ved svelging.
Giftig ved innånding.
Mistenkes for å kunne forårsake kreft.
Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Må ikke brukes nærmere vannførende grøfter, bekker, dammer eller større vannforekomster enn 30 meter i frukt, 10 meter i bærbusker og 5 meter i resterende kulturer.
Kan forårsake grunnvannsforurensning.
Giftig for bier og andre insekter.
Giftig for fugl.
Unngå innånding av aerosoler.
VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet.
VED SVELGING: Kontakt GIFTINFORMASJONEN eller lege ved ubehag.
Skyll munnen.
VED HUDKONTAKT: Vask med mye vann.
Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen.
Oppbevares innelåst.
Oppbevares utilgjengelig for barn.
Bruk egnet verneutstyr (se forsiktighetsregler).
Uskadeliggjør tomemballasjen (se avfallshåndtering).

Reg.nr. 2008.104.14

AVGIFTSKLASSE: 4

Behandlingsfrist:

Kjerne- og steinfrukt	14 dager
Kirsebær under plast og plasttunnel	21 dager
Bær	3 dager
Hodekål, rosenkål	7 dager
Blomkål, brokkoli, kinakål	7 dager
Grønnkål	14 dager
Salat	7 dager

Tilvirker:

Bayer CropScience AG
Monheim
Tyskland

Importør:

Bayer AS
Bayer CropScience
Postboks 14
N-0212 Oslo
Tlf: 91 14 71 60

Bayer CropScience

caLypso® SC 480

Bruksrettlendingen må følges, slik at man unngår risiko for mennesker og miljø. Det er forbudt å bruke Calypso® SC 480 i strid med godkjent bruksområde, behandlingsfrist eller å overskride den tillatte maksimale dosering/ konsentrasjon.

BRUKSOMRÅDE

Calypso SC 480 er tillatt brukt mot skadedyr i eple, pære, plomme, kirsebær på friland, under plast og i plasttunnel, jordbær på friland og i plasttunnel, bringebær, rips, solbær, stikkelsbær, hvit-, rød-, savoy- og spisskål, rosenkål, blomkål, brokkoli, grønnkål, kinakål, salat på friland samt prydplanter på friland og i veksthus.

Behandlingsfrist:

Kjerne- og steinfrukt	14 dager
Kirsebær under plast og plasttunnel	21 dager
Bær	3 dager
Hodekål, rosenkål	7 dager
Blomkål, brokkoli, grønnkål, kinakål	7 dager
Grønnkål	14 dager
Salat	7 dager

Preparatet må ikke brukes på eller over blomstrende vegetasjon i den tid av døgnet som pollinerende insekter flyr (kl 0400 til kl 2300 dersom temperaturen overskrider 10 °C, eller kl 0600 til kl 2200 dersom temperaturen ikke overskrider 10 °C).

VIKKEOMRÅDE

Calypso SC 480 er et neonicotinoid med virkning mot bitende og sugende insekter som bladlus, bartrelus, ull-lus/ skjoldlus, mellus, sikader, sugere, trips, teger, sommerfugllarver, bladveps, biller m.fl.

Under normale vekstforhold vil virkningstiden være ca 1 uke. Ved hurtig vekst i kulturen vil virkningstiden være noe kortere, og ved langsom vekst litt lengre enn en uke.

VIRKEMÅTE

Calypso SC 480 har akutt giftig nerve- og magevirkning. Produktet er sterkt systemisk, og beskytter dermed også ny tilvekst. Skadedyrene dør ikke med én gang, og de kan derfor opptre i kulturen et par dager etter sprøyting. De vil likevel ikke utrette mer skade da aktivitet og matlyst er sterkt nedsatt etter behandlingen.

RESISTENS

Calypso SC 480 tilhører den kjemiske gruppen neonicotinoider. Resistens mot Calypso SC 480 er ikke kjent i Norge hos skadedyr nevnt på denne etiketten.

Ensidig bruk av ett middel eller en gruppe midler med samme virkningsmekanisme, kan føre til resistens eller nedsatt følsomhet for midlet/ middelgruppen. Derfor skal midler fra ulike middelgrupper og/ eller alternative bekjempelsesmetoder (dersom dette finnes) alltid inngå i bekjempelsesprogrammet.

For å forebygge resistensutvikling skal midler i gruppen neonicotinoider maksimalt brukes 2 ganger etter hverandre. Ved behov for ytterligere behandlinger mot skadedyr nevnt på denne etiketten, skal det brukes et middel fra minst én annen kjemisk gruppe før ny behandling med Calypso SC 480. Det maksimale antall behandlinger med Calypso SC 480 som er oppgitt under hver kultur i bruksrettlendingen må ikke overskrides.

NYTTEORGANISMER/ INTEGRERT PLANTEVERN

Calypso SC 480 skal være mer skånsom mot nytteorganismer enn imidaklopid- preparater, men Calypso kan være skadelig for snyltevepsen **Aphidius colemani**, rovtegen **Macrolophus caliginosus** og rovmidlen **Phytoseiulus persimilis**. Midlet bør derfor brukes minst mulig i kulturer hvor det finnes nytteorganismer.

KLIMAFORHOLD

Calypso SC 480 er ikke spesielt følsom overfor ulike klimaforhold.

BRUKSRETTLEDNING

GENERELT

Maksimalt antall behandlinger per kultur og år angitt på denne etiketten gjelder for produkter inneholdende det virksomme stoffet tiaklopid. Det vil i praksis bety maksimalt antall ganger produktene Biscaya og Calypso til sammen kan benyttes i samme kultur per år.

Preparatet må ikke brukes på eller over blomstrende vegetasjon i den tid av døgnet som pollinerende insekter flyr (kl 0400 til kl 2300 dersom temperaturen overskrider 10 °C, eller kl 0600 til kl 2200 dersom temperaturen ikke overskrider 10 °C).

caLypso® SC 480

TIDSPUNKT FOR SPRØYTING MOT SOMMERFUGLLARVER

Mot sommerfugllarver som f.eks. eplevikler samt andre beslektede arter er det viktig at man retter behandlingen mot eggene. **Tiakloprid** har også effekt på larver, men produktet må være tilstede når larvene er små for å ha tilstrekkelig virkning. Dette betyr at bekjempelse bør skje ved innflyging/ maksimal egglegging og **før** eggene klekkes. Tidspunkt for innflyging kan man bestemme ved hjelp av feromonfeller. Dessuten vil antall døgngreder i forhold til skadegjørere også kunne gi en indikasjon i forhold til sprøytetidspunkt (se evt. www.vips-landbruk.no). Behandlingen bør gjentas etter ca 10 dager (avhengig av innflyging og klimaforhold), dersom man ønsker maksimal virkning av produktet mot disse skadegjørerne.

TILLAGING AV SPRØYTEVÆSKE

Fyll tanken med ½ til ¾ mengde med vann. Start omrøringen. Rist opp kannen med Calypso og tilsett preparatet. Fyll resten av vannmengden i tanken. Start sprøytingen umiddelbart. Pass på at omrøringen er i gang også ved eventuelle arbeidspauser. Benytt minimum 50 l væske per daa.

Væskemengde: For å sikre den optimale virkningen hurtigst mulig, benytter man en teknikk som gir god dekning av kulturen. Man bør bruke 75- 150 liter vann per daa i frukt og 60- 100 liter vann per daa i jordbær. Kontroller dekningen med væskefølsomt papir.

Frukt:

Sprøyteteknikk: Dose er oppgitt i preparatmengde per 100 liter vann og væskemengde per 100 meter rad med en normal plantehøyde (2- 3 m) og med moderat dråpestørrelse i sprøytedesjen. Ved avvik fra oppgitt normal plantehøyde, endres væskemengde og dermed dose tilsvarende. Ved tåkesprøyting ganges preparatmengde opp like mange ganger som væskemengden reduseres.

Normalvæskemengde: I tettplantinger/"slank spindel" av eple brukes 60- 75 liter per 100 m rad fra blomstring (kjøring mellom radene). Før blomstring og i nyplantinger reduseres væskemengden. I større trær av eple, pære og steinfrukt (2,5 – 3,5 m trehøyde og 2 – 2,5 m kronediameter) brukes 75- 100 liter per 100 m rad.

Før blomstring reduseres væskemengden.

Kjernefrukt generelt:

Maksimal dose per daa per behandling:

30 ml

Maks. antall behandlinger per år:

2 ganger

Dose: 15- 20 ml per 100 liter vann og 37,5- 75 l væskemengde per 100 m rad i utviklingsstadium BBCH 54 ("museøre") til BBCH 75 ("frukten halv størrelse").

I tillegg til skadedyrene det sprøytes mot, vil Calypso ha en viss sideeffekt mot sugere, sikader, trips, smalteger, fruktviklere og rognebærmøll.

Eple og pære:

Mot bladlus ved begynnende angrep fra BBCH 54 ("museøre") til BBCH 75 "frukten halv størrelse"). Ved behov gjentas behandlingen 10- 14 dager senere.

Maks. 2 behandlinger per år.

Dose: 15- 20 ml per 100 liter vann og 37,5- 75 liter væskemengde per 100 m rad.

Mot eplevikler på egg og senest like før klekking. Riktig tidspunkt beregnes på grunnlag av fangst i feromonfeller eller varsling. Det anbefales å gjenta behandlingen etter ca 10 dager.

Dose: 20 ml per 100 liter vann og 37,5- 75 liter væskemengde per 100 m rad.

Mot epleveps og pæregallmygg ved ballongstadiet og/ eller ved blomstring.

Dose: 20 ml per 100 liter vann og 50- 75 liter væskemengde per 100 m rad.

Steinfrukt generelt:

Maksimal dose per daa per behandling:

30 ml

Maks. antall behandlinger per år:

2 ganger

Dose: 15- 20 ml per 100 liter vann og 50- 75 liter væskemengde per 100 m rad i utviklingsstadium BBCH 54 ("lysegrønn knopp") til BBCH 75 ("fruktene har halv størrelse").

I tillegg til skadedyrene det sprøytes mot, vil Calypso ha en viss sideeffekt mot sugere, sikader og trips.

Plomme:

Mot bladlus, inkludert humlebladlus, ved begynnende angrep fra BBCH 54 ("lysegrønn knopp") til BBCH 75 ("fruktene har halv størrelse"). Ved behov gjentas behandlingen 10- 14 dager senere.

Maks. 2 behandlinger per år.

Dose: 15- 20 ml per 100 liter vann og 37,5- 75 liter væskemengde per 100 m rad.

Mot plommeveps ved avsluttende blomstring.

Dose: 20 ml per 100 liter vann og 50- 75 liter væskemengde per 100 m rad.

caLypso® SC 480

Mot plommevikler på egg og senest like før klekking. Riktig tidspunkt beregnes på grunnlag av fangst i feromonfeller. Det anbefales å gjenta behandlingen etter ca 10 dager.

Dose: 20 ml per 100 liter vann og 37,5- 75 liter vann per 100 m rad.

Kirsebær:

Friland:

Mot kirsebærbladlus og kirsebærflue ved angrep. Mot kirsebærflue én sprøyting 10- 14 dager etter første fangst i gule limfeller, eller 2 sprøytinger ca 7 og 14 dager etter første fangst. Maks. 2 behandlinger per år.

Dose: 20 ml per 100 liter vann og 50- 75 liter væskemengde per 100 m rad.

Under plast:

Mot kirsebærbladlus og kirsebærflue ved angrep. Mot kirsebærflue én sprøyting 10- 14 dager etter første fangst i gule limfeller, eller 2 sprøytinger ca 7 og 14 dager etter første fangst. Maks. 2 behandlinger per år.

Dose: 10 ml per 100 liter vann og 100 liter væskemengde per 100 m rad.

På grunn av begrenset kunnskap om behandling under plast må dosering og vannmengder kontrolleres nøye.

Bær:

Normalkonsentrasjon: 12- 16 ml preparat per 100 liter vann.

Normalvæskemengde: I middels kraftige, utlauva bærbusker (1,2 m høye og 1,2 m i diameter), eller i middels tett, utlauva plantehekk (1,8 meter høy) av bringebær brukes 40- 50 liter per 100 m rad, størst væskemengde etter blomstring. Bruk væskefølsomt papir til kontroll. Ved tåkesprøyting og varierende plantestørrelse, se oppdatert sjekkliste for sprøyteutstyr i bærkultur.

Maksimal dose per daa per behandling: 25 ml
Maks. antall behandlinger per år: 2 ganger

Bringebær:

Mot bringebærville ved angrep eller like før blomstring.

Maks. 2 behandlinger per år.

Dose: 12- 16 ml per 100 liter vann og 40- 50 liter væskemengde per 100 m rad.

Mot bladlus ved angrep.

Maks. 2 behandlinger per år.

Dose: 12- 16 ml per 100 liter vann og 40- 50 liter væskemengde per 100 m rad.

Calypso har en viss sidevirkning mot bringebær barkgallmygg.

Rips, solbær og stikkelsbær:

Mot bladlus ved angrep.

Maks. 2 behandlinger per år.

Dose: 12- 16 ml per 100 liter vann og 40- 50 liter væskemengde per 100 m rad.

Calypso har en viss sidevirkning mot smalteger og bladveps.

Jordbær på friland og i plasttunnel:

Mot bladlus og mellus ved begynnende angrep.

Maks. 2 behandlinger per år.

Dose: 15- 20 ml per 100 liter vann og 1000 m enkeltrad.

Plantebredde	20-40 cm	40-60 cm	60-80 cm
Væskemengde	100 liter	125 liter	150 liter

Ved dobbeltrad, adskilt:

Dose fra tabell multipliseres med 2.

Ved dobbeltrad, sammenvokst:

Dose som en kraftig enkeltrad (høyre kolonne i tabellen).

Anbefalt væskemengde: 50- 150 liter. Bruk væskefølsomt papir til kontroll.

Se oppdatert sjekkliste for sprøyteutstyr i bærkultur.

I tillegg til skadedyrene det sprøytes mot, vil Calypso kunne ha sideeffekt mot trips, smalteger og jordbær snutebille.

Hvitkål, rødkål, savoykål, spisskål, blomkål, brokkoli, grønnkål, rosenkål og kinakål

Maksimal dose per daa per behandling: 20 ml

Maks. antall behandlinger per år: 2 ganger

Mot bladlus, trips, tegeer m.fl. sprøytes når angrep varsles eller ved angrep.

caLypso® SC 480

Gjenta om nødvendig behandlingen etter 10- 14 dager.
Dose: 15- 20 ml per daa. Bruk 20- 40 liter vann per daa.

Salat på friland:

Maksimal dose per daa per behandling: 15 ml
Maks. antall behandlinger per år: 2 ganger

Mot bladlus sprøytes ved fare for eller ved begynnende angrep.
Gjenta om nødvendig behandlingen etter 10- 14 dager.
Dose: 15 ml per daa i 20- 40 liter vann.

Prydplanter på friland og i veksthus:

Maksimal dose per daa per behandling: 45 ml
Maks. antall behandlinger per år: 3 ganger

Mot bladlus, bartrelus, mellus, skjoldlus/ ull-lus, sikader, sommerfugllarver, planteveps og biller.
Sprøyt ved begynnende angrep. Gjenta om nødvendig behandlingen etter 7 – 14 dager. Dose: 25 – 45 ml per daa i 100- 150 liter vann.

PLANTETOLERANSE

Det er ikke påvist skade av tiakloprid i de vanligste prydplantene (Lobelia, Pelargonium, Dahlia, Begonia, Rhododendron, Lilium, Fuchsia, Petunia, Hedera, Rosa osv.). I julestjerne og rosemandeltre (Prunus triloba) kan det imidlertid oppstå skade (bladkantnekrose) av midlet.

BLANDING MED ANDRE PREPARATER

Calypso SC 480 kan normalt blandes med Dimilin, Scala og Topas.

NB! Bland kun med ett preparat om gangen!

LAGRING

Lagres frostfritt.

FORSIKTIGHETSREGLER

Bruk vernehansker av nitril/ neopren av god kvalitet, ansiktsskjerm og overtrekksdress ved hånd-

tering og bruk av preparatet. Ved langvarig sprøyting og når det er fare for innånding av damp/ sprøytetåke, skal helmaske med kombinasjonsfilter A2/ P3 brukes. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. Vask hender og ansikt grundig når arbeidet er ferdig eller avbrytes.

Ved uhell eller mistanke om forgiftning kontakt lege eller Giftinformasjonen tlf. 22 59 13 00 (åpent hele døgnet).

Anbefalt verneutstyr må nyttes dersom en går inn i behandlet område i en periode på 24 timer etter sprøyting. Bruk forkle og lange hansker ved all håndtering av fuktige, behandlede plantedeler.

Håndholdt utstyr er kun tillatt i prydvekster i veksthus.

RENGJØRING

Tomemballasjen skylles minst 3 ganger med vann og innholdet tømmes i sprøytetanken. Rester fra sprøytetanken fortynnes omlag 5 ganger med vann og sprøytes ut i henhold til bruksrettledningen. Skyll sprøytetstyret med vann etter bruk på et sted som ikke gir fare for forurensing av vannforekomster.

Ved skifte av preparat for sprøyting i ømfintlige kulturer må sprøytetstyret rengjøres med soda, salmiakk eller annet anbefalt vaskemiddel.

AVFALLSHÅNDTERING

Rengjort emballasje bringes til lovlig avfallsanlegg. Konsentrerte preparatresten og ikke rengjort emballasje må innleveres til mottak for farlig avfall.

MERK

Vi garanterer at produktet holder rett kvalitet. Dette innebærer ingen garanti for at preparatet under alle forhold har den ønskede virkning. Resultatet av bruken av produktet vil alltid være påvirket av en rekke biologiske og fysiske forhold, og det vil derfor være naturlige variasjoner i resultat. Bruksanvisningen er basert på forsøk og erfaring. Dersom preparatet håndteres eller brukes på an-nen måte eller under andre vilkår enn angitt på etiketten, bortfaller vårt ansvar ved eventuell skade eller mangelfull virkning.

® is a registered trademark of the Bayer Group